

دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشکده علوم

۹۲۲۰۲۰۳۰۸

پایان نامه کارشناسی ارشد شیمی آلی

عنوان :

بررسی واکنش نوکلئوفیلی تری آریل تیو پیریلیوم پرکلرات‌ها با آنیون آزید در مایعات یونی

استاد راهنما:

دکتر آرش مرادزادگان

استاد مشاور:

دکتر فربیا حیدری زاده

نگارنده :

پرستو قنبرزاده

شهریور ماه سال ۱۳۹۲

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: مقدمه

۱	- ترکیبات هتروسیکل
۱	-۱- نمک‌های تیوپیریلیوم
۲	-۲- روش‌های ستز نمک‌های تیوپیریلیوم
۲	-۳- استفاده از پیش ماده‌های غیرحلقوی
۴	-۲-۳- استفاده از پیش ماده‌های حلقوی
۷	-۴- واکنش‌های نمک‌های تیوپیریلیوم پرکلرات
۷	-۱-۴- واکنش‌های نوکلئوفیلی
۸	-۱-۴-۱- واکنش با کربن نوکلئوفیل
۸	-۱-۴-۱-۲- واکنش با اکسیژن نوکلئوفیل
۹	-۱-۴-۱-۳- واکنش با نیتروژن نوکلئوفیل
۹	-۱-۴-۱-۳-۱- واکنش با آمین‌ها
۹	-۱-۴-۱-۳-۲- واکنش نمک تیوپیریلیوم با نوکلئوفیل آزید
۱۱	-۱-۵- مایعات یونی و شیمی سبز
۱۲	-۱-۶- ویزگی‌های ساختاری مایعات یونی
۱۴	-۱-۷- مزایای مایعات یونی
۱۵	-۱-۸- کاربرد مایعات یونی در فرایندهای شیمیائی

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
۱-۱-۸-۱- مایع یونی به عنوان واکنشگر	۱۶
۱-۱-۱-۸-۱- احیا انتخابی پیوندهای دوگانه‌ی کربن-کربن	۱۶
۱-۲-۸-۱- استفاده همزمان به عنوان واکنشگر و محیط واکنش	۱۷
۱-۲-۸-۱- تبدیل آکبیل هالید به آکبیل تیوسیانات در دمای اتاق	۱۷
۱-۲-۸-۱- نوآرایی بکمن در حضور مایعات یونی	۱۸
۱-۳-۲-۸-۱- کاهش انتخابی نمک‌های تیوپیریلیوم و پیریلیوم	۱۹
۱-۴-۲-۸-۱- تبدیل نمک‌های تری آریل تیو پیریلیوم پرکلرات به مشتقات تیوفن	۲۰
۱-۳-۸-۱- مایع یونی به عنوان کاتالیست	۲۰
۱-۳-۸-۱- سنتز مشتقات کوئین اکسالین	۲۰
۱-۲-۳-۸-۱- سنتز پیروول‌های چهار استخلافی	۲۱
۱-۴-۸-۱- مایع یونی به عنوان حلal و کاتالیست	۲۲
۱-۴-۸-۱- هالوژناسیون الكل‌ها	۲۲
۱-۴-۸-۱- آسیلاسیون آنتراسن	۲۲
۱-۴-۸-۱- استریفیکاسیون	۲۳
۱-۵-۸-۱- استفاده از مایعات یونی جهت محافظت گروه کربونیل	۲۳
۱-۹-۱- مایعات یونی دی کاتیونی	۲۴
۱-۹-۱- سنتز و کاربرد مایعات یونی دی کاتیونی در واکنش‌های شیمیایی	۲۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
فصل دوم: فعالیت‌های آزمایشگاهی	
۱-۱-۲- مواد و دستگاه‌های مورد استفاده	۴۲
۱-۲- تهیه نمک‌های تری آریل پیریلیوم پرکلرات	۴۳
۱-۲-۱- تهیه نمک ۶،۴،۲ تری فنیل پیریلیوم پرکلرات	۴۳
۱-۲-۲- تهیه نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- متیل فنیل) پیریلیوم پرکلرات	۴۳
۱-۲-۳- نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- متوكسی فنیل) پیریلیوم پرکلرات	۴۴
۱-۲-۴- تهیه نمک ۶،۲- بیس - (۴- متوكسی فنیل)-۴- فنیل پیریلیوم پرکلرات	۴۴
۱-۲-۵- تهیه نمک نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- کلرو فنیل) پیریلیوم پرکلرات	۴۴
۱-۲-۶- تهیه نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- نیترو فنیل) پیریلیوم پرکلرات	۴۵
۱-۲-۷- تهیه نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- برمو) پیریلیوم پرکلرات	۴۵
۱-۳-۲- تهیه نمک‌های تیوپیریلیوم پرکلرات	۴۶
۱-۳-۱- روش عمومی واکنش	۴۶
۱-۱-۳-۲- تهیه نمک ۶،۴،۲- تری فنیل تیوپیریلیوم پرکلرات	۴۶
۱-۱-۳-۲- تهیه نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- متیل) تیوپیریلیوم پرکلرات	۴۷
۱-۱-۳-۲- نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- متوكسی) تیو پیریلیوم پرکلرات	۴۷
۱-۱-۳-۲-۴- تهیه نمک ۶،۲- بیس (۴- متوكسی فنیل)-۴- فنیل تیوپیریلیوم پرکلرات	۴۷
۱-۱-۳-۲-۵- نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- کلرو) تیو پیریلیوم پرکلرات	۴۸

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
۶-۱-۳-۲- تهیه نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- نیتروفنیل) تیو پیریلیوم پرکلرات.....	۴۸
۷-۱-۳-۲- نمک ۶،۲- دی فنیل-۴- (۴- برمو) تیو پیریلیوم پرکلرات.....	۴۹
۲-۴- تهیه ای برخی از مایعات یونی دی کاتیونی.....	۴۹
۲-۴-۱- تهیه ای مایع یونی [۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی-۳- متیل ایمیدازولیوم)] دی برمید.....	۴۹
۲-۴-۲- تهیه ای مایع یونی [۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی پیریدینیوم)] دی برمید.....	۴۹
۲-۴-۳- تهیه ای مایع یونی [۱-(۱- پیریدینیوم- ایل-پروپیل)-۳- متیل ایمیدازولیوم] دی برمید.....	۵۰
۲-۵-۲- تهیه ای مایعات یونی حاوی آنیون آزید.....	۵۰
۲-۵-۱- تهیه ای مایع یونی [۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی-۳- متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید در دمای محیط.....	۵۰
۲-۵-۲- تهیه ای مایع یونی [۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی-۳- متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید در دمای 80°C	۵۱
۲-۶-۲- واکنش برخی از نمک های تری آریل تیو پیریلیوم پرکلرات با نوکلئوفیل آزید.....	۵۱
۲-۶-۱- بهینه سازی شرایط واکنش.....	۵۱
۲-۶-۲- روش عمومی واکنش.....	۵۲
۲-۶-۱- واکنش نمک ۶،۴،۲- تری فنیل تیو پیریلیوم با واکنشگر [۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی-۳- متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید.....	۵۲

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
-۲-۶-۲- واکنش نمک ۲،۶- دی فنیل-۴- (۴-متیل) تیو پیریلیوم پرکلرات با واکنشگر [۱،۱]	۱۱
(بوتان-۱،۴- دی ایل)-بیس (دی-۳-متیل ایمیدازولیوم) دی آزید.....	۵۳
-۳-۶-۲- واکنش نمک ۲،۶- دی فنیل-۴- (۴- متوكسی فنیل) تیو پیریلیوم پرکلرات با واکنشگر	
[۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی-۳- متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید.....	۵۳
-۲-۶-۴- واکنش نمک ۲،۶- دی فنیل-۴- (۴- دی متوكسی فنیل) تیو پیریلیوم پرکلرات با واکنشگر [۱،۱-(بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس(دی-۳-متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید.....	۵۴
-۲-۶-۵- واکنش نمک ۲،۶- دی فنیل-۴- (۴- کلرو فنیل) تیو پیریلیوم پرکلرات با واکنشگر	
[۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس (دی-۳- متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید.....	۵۴
-۶-۲- واکنش نمک ۲،۶- دی فنیل-۴- (۴- برمو فنیل) تیو پیریلیوم پرکلرات با واکنشگر	
[۱،۱- (بوتان-۱،۴- دی ایل)- بیس(دی-۳-متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید.....	۵۵
-۷-۲-۶-۲- واکنش نمک ۲،۶- دی فنیل-۴- (۴-نیترو) تیوپیریلیوم پرکلرات با واکنشگر [۱،۱]	
(بوتان-۱،۴- دی ایل)-بیس(دی-۳-متیل ایمیدازولیوم)] دی آزید	۵۵
فصل سوم: بحث و نتیجه گیری	
-۳-۱- سنتز برخی از مشتقات تری آریل پیریدین با استفاده از واکنش نمک‌های تری آریل تیو- پیریلیوم پرکلرات با نوکلئوفیل آزید در حضور مایعات یونی.....	
۵۶.....	
-۳-۲- بهینه سازی شرایط واکنش.....	۵۶
-۳-۲-۱- انتخاب بهترین حلال.....	
۵۶.....	
-۳-۲-۱-۱- انجام واکنش در حلال های آلی در دمای محیط.....	
۵۷.....	
-۳-۲-۱-۲- انجام واکنش در دمای جوش حلال های آلی.....	
۵۸	

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
۳-۱-۲-۳- استفاده از مایعات یونی به عنوان حلال	۵۹
۳-۲-۲-۳- بهینه سازی نوع نوکلئوفیل	۶۱
۳-۲-۳- بهینه سازی مقدار نوکلئوفیل	۶۳
۳-۲-۴- بهینه سازی مقدار حلال واکنش	۶۳
۳-۳- بررسی واکنش نوکلئوفیلی نمک‌های تری آریل تیوبیریلیوم پرکلرات با ILN_3	۶۵
۳-۱-۳-۳- بررسی داده‌های طیفی محصول حاصل از واکنش نمک ۲،۶-تری فنیل تیوبیریلیوم با واکنشگر [۱،۱-(بوتان-۱،۴-دی‌ایل)-بیس(دی-۳-متیل‌ایمیدازولیوم)] دی‌آزید	۶۵
۳-۲-۳-۳- بررسی داده‌های طیفی محصول حاصل از واکنش نمک ۲،۶-دی‌فنیل ۴-(۴-متیل)‌تیوبیریلیوم پرکلرات با واکنشگر [۱،۱-(بوتان-۱،۴-دی‌ایل)-بیس(دی-۳-متیل‌ایمیدازولیوم)] دی‌آزید	۶۷
۳-۳-۳- بررسی داده‌های طیفی محصول حاصل از واکنش نمک ۲،۶-دی‌فنیل ۴-(۴-متوكسی‌فنیل) تیوبیریلیوم پرکلرات با واکنشگر [۱،۱-(بوتان-۱،۴-دی‌ایل)-بیس(دی-۳-متیل‌ایمیدازولیوم)] دی‌آزید	۶۹
۳-۴-۳-۳- بررسی داده‌های طیفی محصول حاصل از واکنش نمک ۲،۶-دی‌فنیل ۴-(۴-متوكسی‌فنیل) تیوبیریلیوم پرکلرات با واکنشگر [۱،۱-(بوتان-۱،۴-دی‌ایل)-بیس(دی-۳-متیل‌ایمیدازولیوم)] دی‌آزید	۷۱
۳-۴-۴- مکانیسم واکنش نمک‌های تری آریل تیوبیریلیوم پرکلرات با ILN_3	۷۴

ضممه

۷۷ ..... طیف‌های IR و NMR و Mass

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱۲۵	.....	مراجع و منابع
		چکیده انگلیسی

به نام خدا
چکیده پایان نامه

نام: پرستو	نام خانوادگی: قنبرزاده
عنوان: بررسی واکنش نوکلئوفیلی تری آریل تیوپیریلیوم پرکلرات‌ها با آنیون آزید در مایعات یونی	استناد راهنمای: دکتر آرش مرادزادگان
درجه تحصیلی: کارشناسی ارشد محل تحصیل (دانشگاه): شهید چمران اهواز	گرایش: آلی دانشکده: علوم
تاریخ فارغ‌التحصیلی: ۱۳۹۲/۷/۳۰	تعداد صفحات: ۱۴۰
کلید واژه‌ها: نمک‌های تیوپیریلیوم، آنیون آزید، مایعات یونی دی‌کاتیونی، شیمی سبز	چکیده پایان نامه:
در این پژوهه واکنش آنیون آزید با برخی از نمک‌های تری آریل تیوپیریلیوم پرکلرات حاوی گروههای دهنده و کشنده الکترون بر روی استخلافهای فنیل حلقه هتروسیکل با هدف سنتز ترکیبات هتروسیکل ارزشمند در حضور مایعات یونی مورد بررسی قرار گرفت.	تلاش‌های اولیه برای انجام این واکنش در حللهای متداول آلی، در دمای محیط و تحت شرایط تقطیر برگشتی انجام گرفت. نتایج نشان داد حللهای آلی، محیط مناسبی برای انجام این واکنش نمی‌باشد. به طوری که واکنش بسیار آهسته بوده و بعد از گذشت مدت زمان طولانی مقادیر زیادی از ماده اولیه دست نخورده باقی می‌ماند.
با توجه به این نتایج و بر طبق اهداف شیمی سبز، واکنش نمک‌های تری آریل تیوپیریلیوم پرکلرات با آنیون آزید در حضور مایعات یونی دی‌کاتیونی جدید به عنوان مایع یونی کارویژه مورد بررسی قرار گرفت. بهترین نتیجه در حضور [۱،۱-(بوتان-۱،۴-دی‌ایل)-بیس(دی-۳-متیل ایمیدازولیوم)]دی برمید و [۱،۱-(بوتان-۱،۴-دی‌ایل)-بیس(دی-۳-متیل ایمیدازولیوم)]دی آزید به ترتیب به عنوان حلال و واکنشگر به دست آمد.	با توجه به این ترتیب، برای اولین بار تبدیل نمک‌های تیوپیریلیوم به تری آریل پیریدین و تری آریل[۱،۳-تیازپین] که به طور گسترده‌ای به عنوان بلوك‌های ساختمانی در بسیاری از مواد شیمیایی کشاورزی و دارویی استفاده می‌شوند، در حضور مایعات یونی دی‌کاتیونی جدید به عنوان حلال و واکنشگر بدون استفاده از کاتالیزورهای متداول و حللهای آلی انجام گردید.

فصل اول : مباحث تئوری

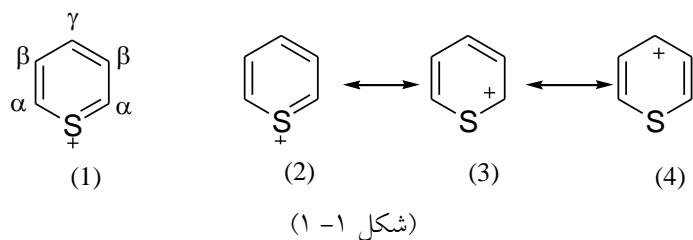
۱-۱- ترکیبات هتروسیکل

ترکیبات آلی شناخته شده ساختارهای گوناگونی دارند. بسیاری از این ساختارها دارای سیستم حلقوی می‌باشند. اگر سیستم حلقوی، متشکل از اتم‌های کربن و حداقل یک عنصر دیگر مانند نیتروژن، اکسیژن و گوگرد باشد، هتروسیکل نامیده می‌شود.

ترکیبات هتروسیکل به دو صورت طبیعی و سنتزی وجود دارند. این ترکیبات محدوده استفاده وسیعی داشته و در این میان استفاده‌های داروئی، پزشکی و کشاورزی سهم عمدتی دارند[۳-۱]. عمدتی ترکیبات هتروسیکل که دارای کاربرد عملی هستند، از منابع طبیعی استخراج نشده‌اند بلکه از طریق واکنش‌های شیمیایی از پیش‌ماده‌های هتروسیکل و غیر هتروسیکل سنتز می‌شوند. یکی از پیش‌ماده‌های هتروسیکل که با واکنش تبدیل برای سنتز دیگر ترکیبات هتروسیکل ارزشمند استفاده می‌شوند، نمک‌های تیوپیریلیوم می‌باشند.

۱-۲- نمک‌های تیوپیریلیوم^۱

نمک‌های تیوپیریلیوم یکی از مهمترین ترکیبات هتروسیکل شش عضوی کاتیونی هستند که دارای هترو اتم گوگرد می‌باشند. کاتیون تیوپیریلیوم دارای ساختارهای رزونانسی است، همانطور که در شکل (۱-۱) نشان داده شده بار مثبت در موقعیت‌های α و β قرار می‌گیرد و آنیون‌هایی از قبیل ClO_4^- و BF_4^- یا PF_6^- می‌توانند در کنار این کاتیون قرار بگیرند.

¹ -Thiopyrylium salts

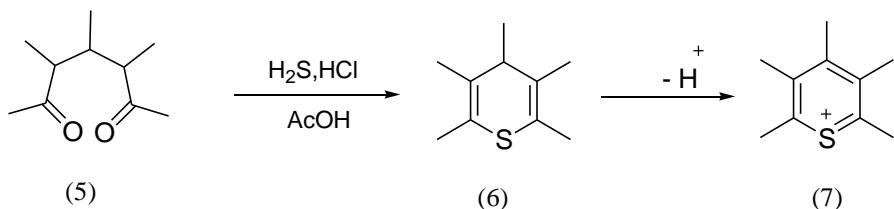
فصل اول : مباحث تئوری

۱-۳- روش‌های سنتز نمک‌های تیوپیریلیوم

در سنتز این مواد از پیش‌ماده‌های حلقوی و غیرحلقوی استفاده می‌شود.

۱-۳-۱- استفاده از پیش ماده های غیر حلقوی

یکی از معمول ترین روش های تهیه این نمک ها، واکنش حلقه زایی ۱-۵- پتا دی ان های اشباع (۵) با H_2S و HCl می باشد (واکنش ۱-۱).

(واکنش ۱-۱)

این واکنش اغلب در حضور استیک اسید انجام می‌شود که نقش پروتون زدایی از حد واسط

H4-تیوپیران (۶) و ایجاد تیوپیریلیوم (۷) مربوطه را دارد.

با توجه به شرایط، واکنشگرهای متنوعی از قبیل $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$, Na_2S , ZnS برای تأمین گوگرد

نوكليوفيلي استفاده شده‌اند. فراهم شدن محیط اسیدی مورد نیاز برای انجام واکنش، می‌تواند با

استفاده از اسیدهای مختلف طرح ریزی شود. استفاده از اسیدهای معدنی مثل HClO_4 , HI , HBr

P_2O_5 و یا در مواردی نیز استفاده از مخلوط HCl و $AcOH$ برای افزایش قدرت اسید

گزارش شده است [۴]. استفاده از اسیدهای لوئیس مانند SbCl_5 و SnCl_4 , FeCl_3 , AlCl_3 , BF_3

نیز برای تسریع پرتوں زدایی گزارش شده است [۵].

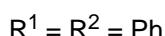
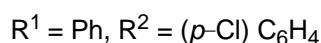
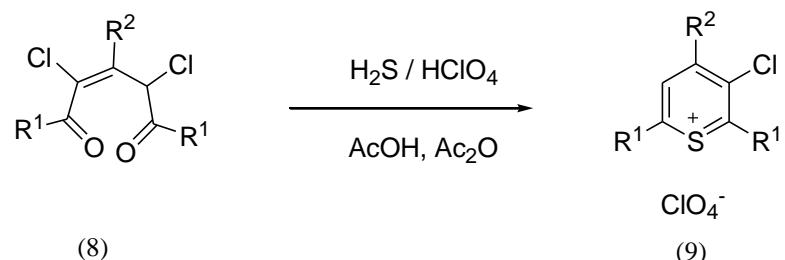
ساختار دیکتون و ماده جاذب هیدرید نیز در سرعت واکنش مؤثرند. از این روش برای

ستز نمک‌هایی با گروه‌های آریل در موقعیت α , هیدروژن یا متیل در موقعیت β و هیدروژن،

متیا، یا آریا در موقعیت ۷ استفاده می‌شود.

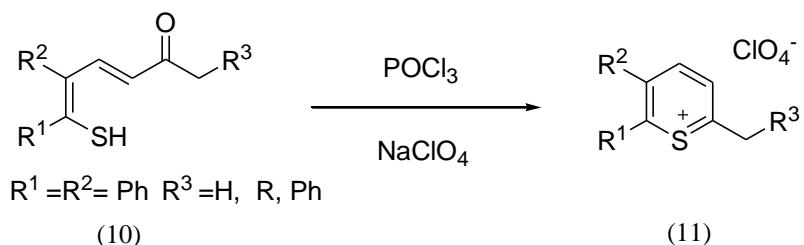
فصل اول : مباحث تئوری

از ۵،۱-۵ دی کتون‌های غیراشباع نیز می‌توان برای سنتز مشتقات تیوپیریلیوم استفاده کرد (واکنش ۲-۱) [۶].

(۱-۲) و اکتش

روشی دیگر برای تهیهٔ مشتقات تیوپیریلیوم استفاده از ۵-مرکاپتو-۲،۴-پنتا دی‌انون در حضور NaClO_4 و POCl_3 است (واکنش ۱-۳).

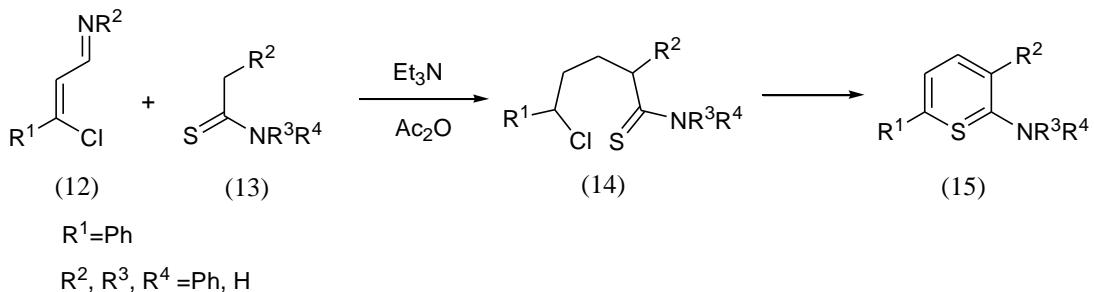

(واکنش ۱ - ۳)

در سال ۱۹۷۱ هارتمن^۱ روش سنتز دو جزئی را برای تهیهٔ آمینو تیوپیریلیوم‌ها گزارش کرد. در این واکنش از ۳-کلرو پروپن ایمونیوم پرکلرات و یک تیو استامید استفاده شده است [۸-۴) (واکنش ۱).

1- Hartmann

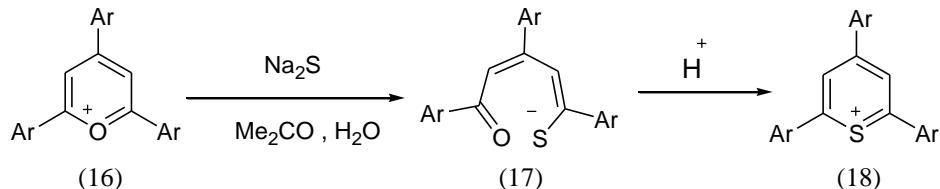
فصل اول : مباحث تئوری

(واکنش ۱ - ۴)

۱-۳-۲- استفاده از پیش ماده های حلقوی

یکی از مفیدترین روش‌های تهیه نمک‌های تیوپیریلیوم، واکنش نمک‌های پیریلیوم با سدیم سولفید در استون آبی (ویزینگر^۱ و الریش^۲) است (واکنش ۱-۵) [۹].

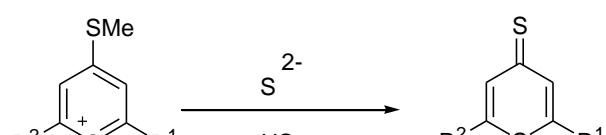
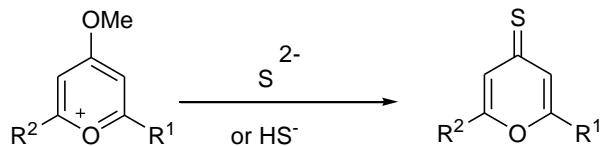
(واکنش ۱-۵)

واکنش از حد واسطی با رنگ قرمز بسیار غلیظ که مربوط به آنسیون کتو-تیو انولات غیر حلقوی (۱۷) است ممکن نیست.

در صورت وجود گروه ترک کننده خوب روی حلقه پیریلیوم، علاوه بر جابجایی $S \rightarrow O$ ، واکنش جانشینی نوکلئوفیلی نیز رخ می‌دهد (واکنش ۱-۶) [۱۰].

1- Wizinger
2- Ulrich

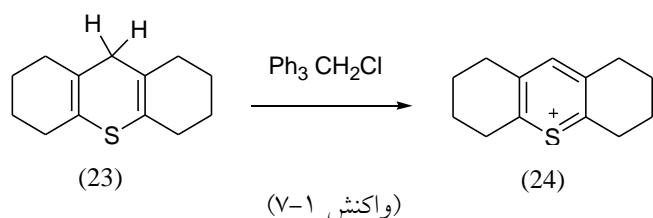
فصل اول : مباحث تئوری

$R^1 = Ph \quad R^2 = H, Me, Ph$

(واکنش ۱-۱)

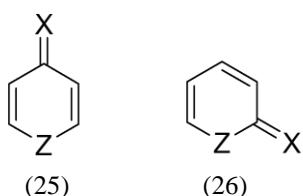
دیگر پیش ماده‌های حلقوی مورد استفاده تیوپیران‌ها هستند. نمک‌های تیوپیریلیوم به سادگی از اکسایش $-2H$ و $-4H$ -تیوپیران‌های مربوطه با حذف یک هیدروژن از موقعیت ۲ یا ۴ بدست می‌آیند (واکنش ۱-۱). واکنش‌گرهای مورد استفاده غالباً فسفر پتا کلرید [۱۱]، تری فنیل متیل پرکلرات، تری فنیل متیل کلرید و تری فنیل متیل یدید [۱۲] می‌باشند. این واکنش در حضور اکسیژن به عنوان اکسیدکننده نیز رخ می‌دهد [۱۳].

از تیوپیران‌های حاوی پیوند دوگانه خارج از حلقه نیز می‌توان برای سنتز نمک‌های تیوپیریلیوم استفاده کرد. این ترکیبات با توجه به ماهیت اتم یا گروه X که با پیوند دوگانه به حلقه

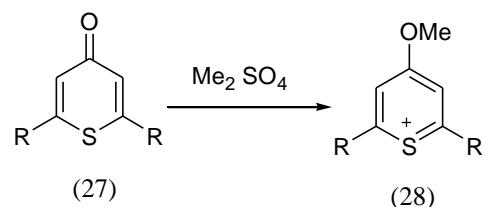
فصل اول : مباحث تئوری

متصل است می توانند شامل تیوپیران تیون ها^۱ ($x = O$) تیوپیرانون ها^۲ ($x = S$)، تیوپیران ایمین ها^۳ و آکالالیدن تیوس ان ها^۴ ($x = CR_2$) باشند (شکا ۲-۱).

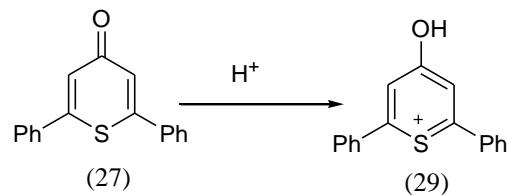
(شکار ۱-۲)

استفاده از این ترکیبات این امکان را فراهم می‌آورد که نمک‌های تیوپیریلیوم با استخلاف‌هایی، که از ابتدا روی حلقه وجود ندارند بدست آیند (واکنش‌های ۸-۱ و ۹-۱).

R = H, Ph

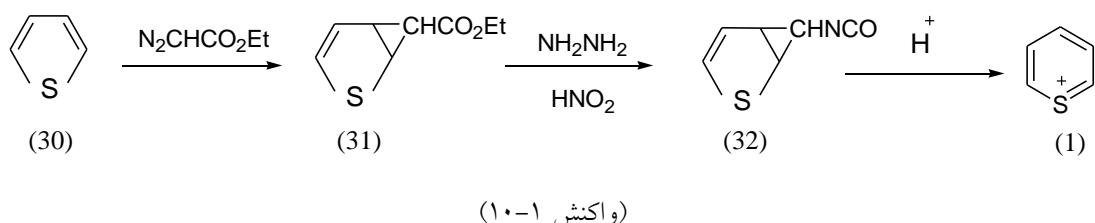
(واکنش ۱-۸)

(۹-۱) واکنش

- 1-Thiopyranthiones
- 2-Thiopyranones
- 3-Thiopyranimines
- 4-Alkyliden thiopyrans

در سال ۱۹۶۰ پتیت^۱ استفاده از تیوفن به عنوان پیش‌ماده حلقوی برای سنتز نمک‌های تیوپیریلیوم را گزارش کرد (واکنش ۱۰-۱). [۱۴]

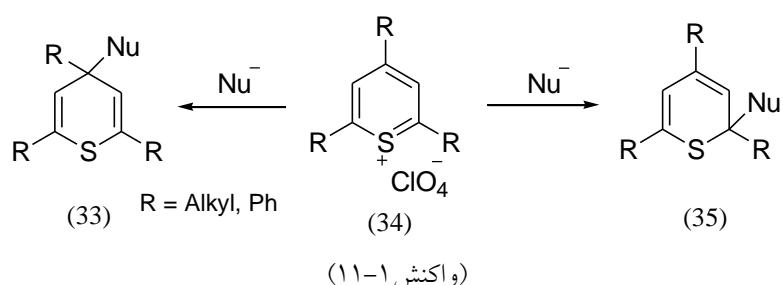

۱-۴- واکنش‌های نمک‌های تیوپیریلیوم پرکلرات

از جمله مهم‌ترین خواص شیمیایی این دسته از ترکیبات، انجام واکنش‌های نوکلئوفیلی است که در ادامه به توضیح برخی از آن‌ها می‌پردازیم.

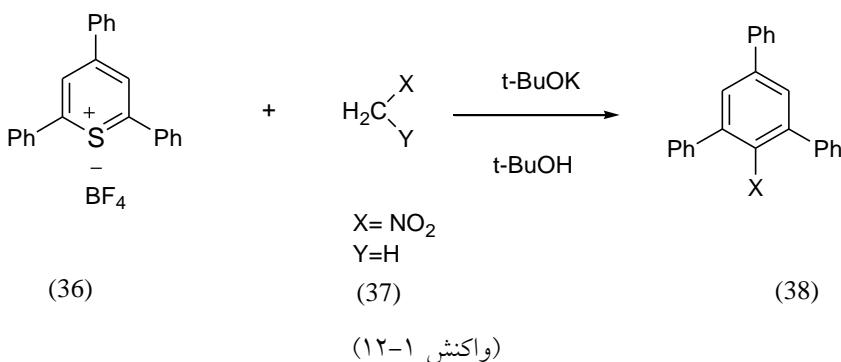
۱-۴-۱- واکنش‌های نوکلئوفیلی

واکنش‌های نوکلئوفیلی در نمک‌های تیوپیریلیوم در موقعیت α یا γ رخ می‌دهد و محصولات ۲H- یا ۴H- تیوپیران‌های مربوطه بدست می‌آید (واکنش ۱۱-۱). البته با توجه به شرایط انجام واکنش، انتخابگری می‌تواند متفاوت باشد هر چند در اکثر موارد ارجحیت با محصول افزایشی ۴H- (۴۵) است که علت آن را میتوان به چگالی بیشتر بار مثبت در موقعیت α و پایداری ترمودینامیکی بیشتر محصولات ۲H- نسبت به ۴H- تیوپیران‌ها مربوط دانست.

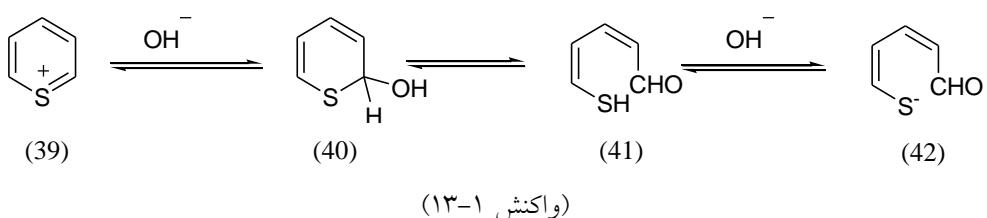
۱-۴-۱- واکنش با نوکلئوفیل کربن

در سال ۱۹۷۱ واکنش ۶،۴-تری فنیل تیوپیریلیوم فلوئورو بورات با نیترو متان در حضور t-BuOK توسط یوشیدا^۱ و همکارانش مورد بررسی قرار گرفت و تری فنیل نیترو بنزن مربوطه (۳۸) در محیط بازی بدست آمد (واکنش ۱-۱۲) [۱۵].

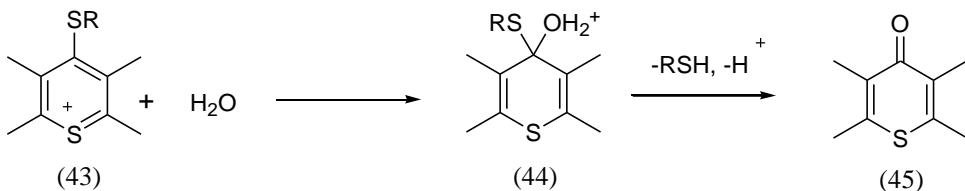
۱-۴-۱-۲- واکنش پا نوکلئوفیل اکسیژن

هیدرولیز کاتیون تیوپیریلیوم در آب و در pH های متفاوت بررسی شده است. این کاتیون در pH > 6 پایدار است و در $pH > 11$ ترکیب (۴۲) تنها گونه‌ی حاضر در محلول است. این واکنش در حضور اسید برگشت بذیر می‌باشد (واکنش ۱-۱۳) [۱۶].

اگر در موقعیت α یا γ نمک تیوپیریلیوم گروه ترک کننده خوبی وجود داشته باشد، در حضور آب از طریق واکنش جانشینی نوکائوفیلی به تیوپیرانون (۴۵) تبدیل می‌شود (واکنش ۱-۱۷).^{۱۴}

فصل اول : مباحث تئوری

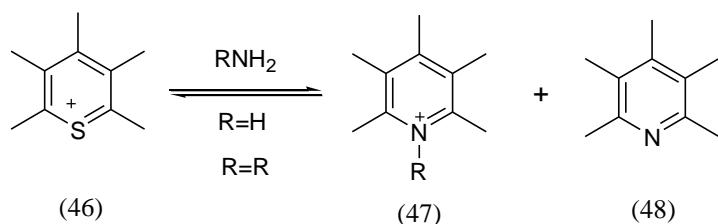

(واکنش ۱-۱۴)

١-٤-٣- واکنش پا نو کلئوفیل نیتروژن

۱-۴-۱-۳-۱- واکنش با آمین‌ها

واکنش نمک‌های تیوپیریلیوم با آمین‌ها محصولات متفاوتی تولید می‌کند که بستگی به نوع آمین و شرایط واکنش دارد. به عنوان نمونه، در حضور آمین‌های نوع اول یون‌های پیریدینیوم (۴۷) و در حضور آمونیاک مشتقات پیریدین (۴۸) تولید می‌شوند (شکل ۱۵-۱).

(واکنش ۱۵-۱)

۱-۴-۳-۲- واکنش نمک تیوپیریلیوم با نوکلئوفیل آزید

در سال ۱۹۸۴ واکنش نمک‌های تیوپیریلیوم با نوکلئوفیل آزید مورد بررسی قرار گرفت. این نوکلئوفیل با نمک‌های تیوپیریلیوم چهار و پنج استخلافی واکنش افزایشی را بخوبی انجام داد و محصولات پیریدین (۴۸) و تیوفن (۴۹) مربوطه حاصل شد (واکنش ۱-۶ [۲۰-۱۹]).